

RYTMY

Wróć do zabaw z poprzednich rozdziałów, zmodyfikuj je, wprowadź trudniejsze elementy.

TO BĘDZIE POTRZEBNE:

- kolorowe koraliki
- kreatywne patyczki (kupisz je w każdym sklepie papierniczym)
- klocki Lego lub inne, które można z sobą łączyć
- kartki papieru
- kredki
- bezpieczne farby w kolorach czterech pór roku
- gra „Cztery Pory Roku” wydawnictwa Granna
- różne gatunki (kształty) makaronów
- wysuszone płatki kwiatów i inne elementy roślin
- cymbałki

Zabawy

Dni tygodnia

Kalendarz, upływ czasu to też rytm: dzienny, tygodniowy, miesięczny, roczny. Zaczynaj uczyć swoje dziecko dni tygodnia. Oto nasze propozycje:

- Urodziny – tydzień przed urodzinami malca przygotujcie wspólnie kalendarz. A teraz liczcie dni i nazywajcie je. To samo róbcie przed urodzinami mamy, taty, babci, dziadka, rodzeństwa...
- Kalendarz ważnych wydarzeń – w ten sam sposób wykorzystaj każde wydarzenie, na które czeka czterolatek. Taki kalendarz możecie prowadzić dłużej, nawet dwa lub trzy tygodnie. Pamiętaj o tym, by nazywać razem z dzieckiem dni tygodnia, i wprowadzać pojęcia: jutro, wczoraj, dzisiaj...

Pory roku

Zaczynaj uzmysławiać czterolatekowi przemienność pór roku. Pamiętaj, że dziecko nie przyswoi sobie tej wiedzy jednego dnia. To proces, który będzie trwał. Jak to zrobić? Wykorzystuj do tego kalendarz, spacer, obserwacje przyrody. Możecie czytać o tym

książeczki, odwoływać się do doświadczeń, rysować pory roku – oczywiście symbolicznie.

Barwy pór roku

A oto jedna z naszych ulubionych zabaw plastycznych. Przygotuj bezpieczne dla dziecka farby w czterech kolorach: błękitnym, jasnozielonym, pomarańczowym i żółtym. Każda barwa symbolizuje inną porę roku. Błękit to zima i śnieg. Jasna zieleń to wiosna, gdy przyroda budzi się do życia. Żółty to letnie słońce, a pomarańczowy – jesień z jej wszystkimi odcieniami. A teraz pomaluj dłonie dziecka odpowiednią farbą, a ono niech je odbije na kartce papieru. Rozmawiajcie przy tym, co dzieje się o tej porze roku w przyrodzie. A następnie pora na kolejną porę roku. Spodobało się, to teraz pora na kolorowy, rytmiczny układ pór roku – dłoń wiosenna, letnia, jesienna, zimowa – i macie gotowy cały rok. Może przy okazji zrobicie roczny kalendarz (z podziałem na cztery pory roku)?

Gra w pory roku

Czterolatek ma już wiele doświadczeń związanych z porami roku. Zachęć dziecko, by ci o nich opowiedziało. Co lubi? Czego nie lubi? Czy zna już następstwo pór roku? Możesz skorzystać z gry planszowej dla dzieci „Cztery Pory Roku” firmy Granna.

Obrazkowy plan dnia

Zaproponuj czterolatekowi, że przygotujecie rysunkowy plan dnia. Kolejne czynności przedstawiaj za pomocą piktogramów (np. talerzyk i kubeczek symbolizują śniadanie, szczoteczka i pasta do zębów – mycie zębów). Dzięki temu malec zrozumie, że dzień również ma swój rytm: pewne czynności zawsze następują po innych, niektóre powtarzają się, a pewne dni są podobne do innych. Świadomość powtarzalności daje dziecku poczucie bezpieczeństwa, a do tego bardzo wiele uczy.

Rytmy na spacerze

Pisałam o tej zabawie w poprzednich grupach wiekowych, jednak wracam do niej, ponieważ jest naprawdę ważna. Zbieraj z dzieckiem kamyki, kasztany, patyczki, listki i układajcie z nich rytmiczne wzory i mandale. Przykład: patyk, patyk, patyk, kasztan, liść, kasztan, kasztan, patyk, patyk, patyk itd. Mandala to taki sam rytmiczny układ, tyle że w kole. Spróbujcie różnych wariantów. Zobacz, co sprawia dziecku trudność, a co jest dla niego łatwe.

Rytmiczne węże

To zabawa, która dodatkowo wspiera liczenie. Poproś, by dziecko nawlekło koraliki na sznurek. Ale niech zrobi to tak, by sekwencje kolorystyczne powtarzały się. Aby maluch zrozumiał, o co chodzi, pierwszego węża zróbcie wspólnie. Zatem do dzieła: zielony-zielony-czerwony, zielony-zielony-czerwony itd. Z ilu koralików udało się ułożyć węża? Policzcie!

Matematyczne Lego

Przygotuj małe klocki (tej samej wielkości) w różnych kolorach. Niech malec połączy je w rytmicznym układzie kolorów, np. czerwony-zielony-żółty, czerwony-zielony-żółty itd. Na koniec policzcie, z ilu klocków udało się wam zbudować węża lub wieżę.

Rytmy całkiem muzyczne

Daj dziecku cymbałki. Wybij rytm i poproś, aby spróbowało go powtórzyć. Potem zamieńcie się rolami.

Rysowane rytmy

Czas na trudniejszą wersję rytmów. Ta zabawa nazywa się przenoszeniem, bo przenosimy rytmy „ustawione” z klocków na te, które dziecko musi wyklaskać. Poproś malca, by stworzył z klocków jakiś rytm, np.: czerwony-zielony-zielony-żółty, czerwony-zielony-zielony-żółty. A teraz niech zamieni go na odpowiedni rytm muzyczno-ruchowy, np.: klaśnij-tupnij-tupnij-podskocz, klaśnij-tupnij-tupnij-podskocz. To bardziej skomplikowane zadanie, ale już czas na utrudnienia, a tylko wyzwania rozwijają. Możesz także wystukać jakiś rytm na plecach dziecka i poprosić je, by odtworzyło go z klocków.

Makaronowa biżuteria

Przygotuj różnego rodzaju makarony z dziurkami w środku (np. rurki, kolanka...). Niech maluch zrobi z nich „rytmiczny” naszyjnik dla mamy lub babci. Aby było trudniej – albo ciekawiej – pomaluj makaron na różne kolory. Dodatkowa korzyść z tej zabawy jest taka, że rozwija motorykę małą, czyli doskonalą precyzję ruchów palców. No i uczy cierpliwości.

Makaronowa ramka

Z makaronu lub innych elementów (naklejek, piankowych figur geometrycznych, koralików, guzików, muszelek...) stwórz razem z dzieckiem rytmiczną ramkę na zdjęcia. Rytmiczna, czyli ze

wzorem, który powtórzycie kilka razy. W podobny sposób, wykorzystując kolorowe płatki kwiatów i inne elementy roślinne, możecie wykonać laurkę. Zadbajcie tylko o to, aby powstały rytmiczne wzory, czyli żeby motywy powtarzały się w określony sposób.

Wierszyki i rymowanki

Proponuje wierszyk, który na pewno spodoba się czterolatkiowi i pomoże mu utrwalić znajomość nazw dni tygodnia.

„Tydzień” Jan Brzechwa

*Tydzień dzieci miał siedmioro:
Niech się tutaj wszystkie zbiorą!
Ale przecież nie tak łatwo
Radzić sobie z liczną dziatwą:
Poniedziałek już od wtorku
Poszukuje kota w worku,
Wtorek środę wziął pod brodę:
Chodźmy sitkiem czerpać wodę.
Czwartek w górze igłą grzebie
I zaszywa dziury w niebie.
Chcieli pracę skończyć w piątek,
A to ledwie był początek.
Zamyśliła się sobota:
Toż dopiero jest robota!
Poszli razem do niedzieli,
Tam porządnie odpoczęli.
Tydzień drapie się w przedziałek:
No, a gdzie jest poniedziałek?
Poniedziałek już od wtorku
Poszukuje kota w worku –
I tak dalej...*